gemeente DEN HELDER

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Den Helder

Nr. 540610

19 november 2026

Besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Helder, houdende regels over bijzondere bijstand (Beleidsregels bijzondere bijstand Den Helder 2027)

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Helder;

gelet op artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 35 van de Participatiewet;

besluit:

de volgende beleidsregels vast te stellen:

Beleidsregels bijzondere bijstand Den Helder 2027.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Definities

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- belanghebbende: de alleenstaande, alleenstaande ouder of het gezin als bedoeld in artikel 4 van de Participatiewet;
- college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Helder;
- draagkracht: het gedeelte van de middelen waarover belanghebbende beschikt of redelijkerwijs kan beschikken en dat bij de beoordeling van het recht op bijzondere bijstand in aanmerking wordt genomen;
- draagkrachtperiode: de periode waarover de draagkracht van belanghebbende wordt vastgesteld.

Hoofdstuk 2 Beoordeling van de aanvraag

Artikel 2 Terugwerkende kracht

1. Bijzondere bijstand wordt op grond van artikel 44 van de Participatiewet in beginsel niet verleend voor kosten die zijn opgekomen vóór de datum waarop de aanvraag is ingediend.
2. In afwijking van het eerste lid kan het college bijzondere bijstand met terugwerkende kracht verlenen indien:
   - de aanvraag wordt ingediend binnen drie maanden nadat de kosten zijn ontstaan;
   - de noodzaak van de kosten nog kan worden vastgesteld; en
   - op de datum van de aanvraag wordt voldaan aan de voorwaarden voor het recht op bijzondere bijstand.
3. Voor kosten waarvan de noodzaak vooraf door het college moet worden beoordeeld, wordt geen bijzondere bijstand met terugwerkende kracht verleend.
4. Deelname aan de collectieve zorgverzekering voor minima kan niet met terugwerkende kracht plaatsvinden.

Hoofdstuk 3 Draagkracht

Artikel 3 Draagkracht uit inkomen

1. Voor de berekening van de draagkracht uit inkomen wordt uitgegaan van het netto maandinkomen exclusief vakantietoeslag. De toepasselijke bijstandsnorm wordt eveneens vastgesteld exclusief vakantietoeslag.
2. Voor de beoordeling van het inkomen wordt uitgegaan van het inkomen over de kalendermaand voorafgaand aan de datum waarop de aanvraag is ingediend.
3. Indien sprake is van wisselende inkomsten, wordt uitgegaan van het gemiddelde inkomen over de drie kalendermaanden voorafgaand aan de datum waarop de aanvraag is ingediend.
4. Indien het inkomen geen reëel beeld geeft van de financiële situatie van belanghebbende, bijvoorbeeld vanwege een wettelijke schuldsaneringsregeling, beslaglegging of verrekening van een uitkering, kan het college uitgaan van het feitelijk beschikbare inkomen.
5. Bij de vaststelling van de draagkracht worden de middelen als bedoeld in artikel 31, tweede lid, van de Participatiewet en artikel 8 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) buiten beschouwing gelaten, tenzij deze betrekking hebben op dezelfde kosten als waarvoor bijzondere bijstand wordt aangevraagd.
6. Bij de vaststelling van de draagkracht worden in ieder geval buiten beschouwing gelaten:
   a. de particuliere oudedagsvoorziening als bedoeld in artikel 33, vijfde lid, van de Participatiewet;
   b. de ten laste van belanghebbende blijvende kosten van verpleging of verzorging in een inrichting;
   c. het Individueel Keuze Budget en de eindejaarsuitkering (13e maand);
   d. een voedings- of vergelijkbaar budget dat wordt ontvangen tijdens een Wlz-geïndiceerde opname, voor zover belanghebbende daarmee zelf in de voeding voorziet.
7. Bij een inkomen tot en met 120% van de toepasselijke bijstandsnorm wordt geen draagkracht uit inkomen vastgesteld.
8. Voor zover het inkomen hoger is dan 120% van de toepasselijke bijstandsnorm, wordt 100% van het meerdere betrokken bij de vaststelling van de draagkracht.

Artikel 4 Draagkracht uit vermogen

1. Het vermogen wordt vastgesteld op de datum waarop de aanvraag om bijzondere bijstand is ingediend.
2. Indien het vermogen niet hoger is dan de toepasselijke vermogensgrens als bedoeld in artikel 34, derde lid, van de Participatiewet, wordt geen draagkracht uit vermogen vastgesteld.
3. Voor zover het vermogen hoger is dan de in het tweede lid bedoelde vermogensgrens, wordt het meerdere in aanmerking genomen als draagkracht.
4. Indien sprake is van vermogensbestanddelen die niet direct beschikbaar zijn voor de betaling van de kosten, beoordeelt het college of van belanghebbende redelijkerwijs kan worden verlangd dat deze te gelde worden gemaakt. Daarbij betrekt het college:
   a. de aard van het vermogensbestanddeel;
   b. de aard van de kosten; en
   c. de individuele omstandigheden van belanghebbende.

Artikel 5 Afwijkende draagkracht voor specifieke kostensoorten

1. In afwijking van artikel 3, zesde lid, wordt voor de volgende kostensoorten bij de vaststelling van de draagkracht uitgegaan van 100% van de toepasselijke bijstandsnorm:
   a. woonkostentoeslag;
   b. doorbetaling van vaste lasten tijdens detentie;
   c. doorbetaling van vaste lasten tijdens verblijf in een inrichting;
   d. duurzame gebruiksgoederen;
   e. opknapkosten van een woning;
   f. verhuis- en inrichtingskosten.
2. In afwijking van artikel 4, tweede en derde lid, wordt voor de in het eerste lid genoemde kostensoorten het aanwezige vermogen volledig betrokken bij de vaststelling van de draagkracht.
3. Van belanghebbende wordt verwacht dat het aanwezige vermogen eerst wordt aangewend voor de in het eerste lid genoemde kosten. Voor zover de kosten uit het aanwezige vermogen kunnen worden voldaan, bestaat geen recht op bijzondere bijstand.

Artikel 6 Draagkrachtperiode

1. De draagkracht wordt vastgesteld over een periode van twaalf maanden.

2. De draagkrachtperiode vangt aan op de eerste dag van de maand waarin de aanvraag om bijzondere bijstand is ingediend.
3. De draagkracht wordt eenmaal per draagkrachtperiode vastgesteld en geldt voor alle aanvragen om bijzondere bijstand die binnen die draagkrachtperiode worden ingediend.
4. Wijzigingen in het inkomen of vermogen gedurende de draagkrachtperiode leiden in beginsel niet tot een herziening van de vastgestelde draagkracht.
5. Het college kan de draagkracht gedurende de draagkrachtperiode opnieuw vaststellen indien:
   a. de financiële situatie van belanghebbende zodanig wijzigt dat de vastgestelde draagkracht niet langer redelijk wordt geacht; of
   b. de draagkracht is vastgesteld op basis van onjuiste of onvolledige gegevens.

Artikel 7 Verrekening draagkracht

1. Bij incidentele bijzondere bijstand wordt de vastgestelde draagkracht in één keer in mindering gebracht op de toe te kennen bijzondere bijstand.
2. Bij periodieke bijzondere bijstand wordt de vastgestelde draagkracht per kalendermaand in mindering gebracht op de toe te kennen bijzondere bijstand.
3. Indien sprake is van zowel incidentele als periodieke bijzondere bijstand binnen dezelfde draagkrachtperiode, wordt de vastgestelde draagkracht eerst in mindering gebracht op de incidentele bijzondere bijstand.

Hoofdstuk 4 Uitvoering van de bijzondere bijstand

Artikel 8 Vorm van de bijzondere bijstand

1. Bijzondere bijstand wordt verstrekt om niet, tenzij de Participatiewet of deze beleidsregels anders bepalen.
2. Het college kan bijzondere bijstand verstrekken in de vorm van een geldlening of borgtocht indien hiervoor aanleiding bestaat op grond van artikel 48 van de Participatiewet.
3. Het college kan bijzondere bijstand op declaratiebasis verstrekken indien de hoogte van de kosten vooraf niet of niet volledig kan worden vastgesteld of indien de kosten periodiek worden gemaakt.
4. Declaraties als bedoeld in het derde lid worden uiterlijk binnen zes maanden na de datum waarop de kosten in rekening zijn gebracht ingediend.

Artikel 9 Nadere regels voor specifieke kostensoorten

1. Woonkostentoeslag wordt verleend voor een periode van maximaal twaalf maanden. Indien sprake is van niet-passende woonkosten, kan het college aan de verstrekking de verplichting verbinden om te zoeken naar passende woonruimte.
2. Bijzondere bijstand voor de doorbetaling van woonlasten tijdens detentie wordt uitsluitend verleend bij een aaneengesloten detentieperiode van maximaal drie maanden. De bijzondere bijstand wordt verstrekt voor ten hoogste de duur van de detentie, met een maximum van drie maanden, en wordt verleend in de vorm van een geldlening.
3. Indien een bewind wegens problematische schulden eindigt doordat de schuldenproblematiek is opgelost, kan bijzondere bijstand voor de periodieke kosten van bewindvoering gedurende maximaal twaalf maanden worden voortgezet, voor zover dit naar het oordeel van het college noodzakelijk is om belanghebbende in staat te stellen zijn financiële zaken duurzaam zelfstandig te beheren of om het bewind voort te zetten op een andere grondslag.
4. Bijzondere bijstand voor de kosten van budgetbeheer wordt verleend voor maximaal twaalf maanden. Deze periode is gericht op het versterken van de vaardigheden van belanghebbende om de eigen financiën zelfstandig te beheren. De bijzondere bijstand wordt verstrekt tot maximaal het tarief dat de gemeente voor budgetbeheer heeft vastgesteld. Indien na afloop van deze periode ondersteuning noodzakelijk blijft, dient belanghebbende een nieuwe aanvraag in. Het college beoordeelt daarbij of voortzetting van de bijzondere bijstand of een andere voorziening, waaronder beschermingsbewind, het meest passend is.
5. De gemeentelijke collectieve zorgverzekering geldt als voorliggende voorziening voor kosten die op grond van deze verzekering kunnen worden vergoed. Indien belanghebbende hiervoor in aanmerking komt maar nog niet kan deelnemen, kan het college bij wijze van overgangsregeling bijzondere bijstand verlenen voor deze kosten. De bijzondere bijstand wordt verstrekt tot het moment waarop deelname aan de gemeentelijke collectieve zorgverzekering mogelijk is.

Artikel 10 Intrekking en beëindiging

Het college kan het recht op bijzondere bijstand intrekken of beëindigen indien:

a. de kosten zich niet langer voordoen;
b. de kosten niet langer noodzakelijk zijn;

c. de bijzondere bijstand niet wordt gebruikt voor het doel waarvoor deze is verstrekt;
d. belanghebbende hier zelf om verzoekt;
e. onvoldoende gegevens worden verstrekt om het recht op bijzondere bijstand vast te stellen of voort te zetten;
f. sprake is van een wijziging in de leefsituatie, zoals huwelijk, samenwoning of beëindiging daarvan, waardoor het recht op bijzondere bijstand opnieuw moet worden beoordeeld;
g. belanghebbende niet langer woonachtig is in de gemeente Den Helder;
h. de kosten worden vergoed vanuit een passende en toereikende voorliggende voorziening;
i. na herbeoordeling wordt vastgesteld dat het vermogen van belanghebbende zodanig is toegenomen dat belanghebbende redelijkerwijs zelf in de betreffende kosten kan voorzien; of
j. belanghebbende is overleden.

Hoofdstuk 5 Slotbepalingen

Artikel 11 Overgangsrecht

1. Deze beleidsregels zijn van toepassing op alle aanvragen om bijzondere bijstand waarover op de datum van inwerkingtreding van deze beleidsregels nog geen definitief besluit is genomen.
2. Op lopende verstrekkingen van bijzondere bijstand blijven de eerder geldende beleidsregels van toepassing tot het einde van de geldende draagkrachtperiode, tenzij toepassing van deze beleidsregels voor belanghebbende gunstiger is.

Artikel 12 Intrekking oude beleidsregels

De Beleidsregels Bijzondere bijstand 2023 Den Helder worden per 1 januari 2027 ingetrokken.

Artikel 13 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregels treden in werking op 1 januari 2027.
2. Deze beleidsregels worden aangehaald als: *Beleidsregels bijzondere bijstand Den Helder 2027*.

Aldus besloten in de collegevergadering van 10 november 2026.

burgemeester,
J.A. (Jan) de Boer MSc.

secretaris,
K. (Koen) van Veen